

מילים אחדות על 'תפתה ערוך'

מאז הכתבה של השירה הדרמטית הגדולה 'תפתה ערוך' בשלהי המאה הי"ז בידי משה זכות (רמ"ז) רבה של מנטובה, הועתקה היצירה לפחות עשר פעמים, יצאה לאור בשתי מהדורות דפוס ותורגמה לאיטלקית וליידיש. המהדורות אלו מן השוק והיצירה שהיתה מפורסמת ביותר כמעט שנשכחה מלב בימינו. המהדורה הנוכחית איננה "מדעית" למהדרין. אבל הנוסח שלה הוא זה של מהדורת ונציה משנת 1715, נוסח, שעל פי היכרותי עם כתבי היד נראה שאינו סוטה באופן נראה לעין מן המהימנים שבהם. אין ספק שהמהדיר הראשון בדק ושקל כל מילה שהביא לדפוס והוא ראוי שנלך בעקבותיו לפחות לעת עתה. הוצאתה של מהדורה מדעית דורשת נכונות, זמן ועבודה רבה, ומוטב שלא נתמהמה עד שיבשילו כל התנאים, אם אכן יבשילו.

במבוא לתרגומו העברי של 'הקומדיה האלוהית' מצטט עמנואל אולסבנגר מדברי ההסבר של דנטה אליגיירי על יצירתו: "ההבדל בין טרגדיה וקומדיה הוא בזה שהטרגדיה תחילתה נעלה ושקטה וסופה איום ונורא ... אולם הקומדיה תחילתה מרה וסופה טוב ... וכן ברור מדוע ספרי נקרא קומדיה ... תחילתו איומה ונוראה כי היא התופת וסופה טוב ומבורך כי הוא גן העדן". (עמ' יג). גם "תפתה ערוך" תחילתו בתופת וסופו גן עדן. אמנם רוב פרקיו מוקדשים לתופת בלבד ולזה רומז גם שמו, הלכות מספר ישעיה ל לג: "כִּי עָרוֹךְ מֵאֲתָמוֹל תִּפְתָּה" (רוב הפרשנים המסורתיים הסבירו 'תפתה' כגיהנום). אבל בסופו של החיבור בא קטע לא גדול שענינו גן העדן. זהו סוף טוב. בקומדיה של דנטה מצוי בין התופת לגן העדן טור הטוהר – הפורגטוריו – כור המצרף, המכשיר את הנפשות שהובאו בו לעליה אל גן העדן. בדראמה של משה זכות התופת כולה איננה אלא כור

הייסורים שבו נצרפת נפש החוטא ומזדככת. תהליך הצריפה המתרחש ב'תפתה ערוך' הוא עמוד השדרה של היצירה ובו נדון, בקיצור, במבוא זה. לכאורה מצבו של הגיבור (או האנטי גיבור) של היצירה, החוטא עלום השם, מידרדר והולך. בימי חייו היה עשיר ותקיף, מושל בחיי אנשים ונהנה מכל טוב העולם ונהנה הגיע לשפל המדרגה – הורד לעמקי התופת ונמסר בידי המשחיתים לעינויי גוף ונפש. לאמיתו של דבר מצבו משתפר והולך: סיפורו מתחיל בהיותו במדרגה הנמוכה ביותר שיכול אדם להגיע אליה, לדעת רמ"ז, והיא התעלמות מן האמת והתכחשות למציאות. כל כך חמור ניתוקו מדברים-כהוויתם שהחוטא שכבר נפטר מן העולם ונקבר, מדמה בלבו שהוא חי ושוכב במיטתו. למצב הביזארי שבו המת מצוי בהכרה כמו גם לערפול שחל במוחו גורמת השבת הנפש לתוך גוף האדם מיד לאחר שמת ונקבר, כדי שיוכל לעמוד לדין כמהות שלמה, גוף ונפש. כך על פי המדרש שעליו מבוססת היצירה כולה והמופיע לפיכך בראשה, כפתיח. אך המדרש מראה רק צד אחד של המקורות המזינים, ובשפע, את יצירתו של רמ"ז. המבוכה והתסכול שנובעים מתחושה של חוסר אפשרות לחדור אל מתחת לצעיף משלה-חווים האופף את התופעות הנגלות לפנינו ולראות דברים כמות שהם באמת אופייניים לתפיסת העולם שהשתררה באירופה מאמצע המאה ה־ט"ז והמסמנת, בין שאר סימנים את סיום תקופת הרינסאנס שראתה את העולם כספר גלוי ופתוח למעיין השקדן. הרפורמציה ומלחמות הדת, הגנתה של הכנסייה שייצגה על ההבנה הישנה של היקום כנגד תפיסות חדשות ובראשן אלו של קופרניקוס וגליליי, הגנה שהתבטאה בריאקציה קתולית במדע ובהשכלה (ובתוך זה גם שריפת ספרים עבריים ובמרכזם התלמוד ובידוד גובר של יהודים) כל אלה ועוד הרבו את המבוכה והייאוש. תרבות הרינסאנס שהצטיינה במבע בהיר פנתה מקום לבארוק עם מבעו המפותל והמכסה דבר בדבר. רמ"ז, חניך השירה הספרדית מנעוריו, הכיר את יצירתם של גדולי הבארוק הספרדי ונמשך אחרי סגנונם ובעיקר אחרי זה של לואיס דה גונגורה. ה"גונגורזים" ביטאו את המבוכה הבארוקית בלשון ידענית מסובכת רצופת הֶרמזים לאטיניים ומטאפורות מורכבות. כך עשה רמ"ז בשפה העברית שבמקורותיה ובמכמניה היה בקיא מאין כמוהו. כמשוררים נוצרים בימיו נתן למבוכת הדור בסיס תיאולוגי, ברוח אמונתו. לדעתו המבוכה היא מצב-נפש שמביא על עצמו כל מי שמתעלם מאלוהים, כעונש. מצב זה שבו היה החוטא שרוי

בחיי, כשהוא רודף הנאות הגוף ומתכחש לצרכי הנפש, מוחרף בחלק הראשון של היצירה שבה נגלית לפניו מציאות תת קרקעית באמת זרה ומוזרה. התחמקותו מחובתו להבין את המציאות החדשה למלוא עומקה מובעת בפליאה מיתממת, בטרוניות, בהטלת אשמה ואחריות על זולתו, ברחמים עצמיים ובניסיונות מגוחכים להימלט. מראות התופת הראשונים לא ניערו את החוטא מאשליותיו. הוא זקוק לניעור חזק כדי שיתפכח ויבין את מצבו ואז, אולי, יוכל לשפרו. לזה אחראי המשחית המתגלה לפניו בשעה שהוא עובר גלגול מחילות, הולך ויורד בתוך ארון קבורתו כמו במעלית היורדת מטה מטה בעמקי האדמה. המשחית הוא שיקרא לו: עורָה! (נג).

משחית זה איננו השטן האדיר, מושל התופת של דנטה, אף שהוא בקיא היטב בכל שביליה. זהו "אחד מן המשחיתים", עבדי אלוהים ועושי דברו של מי שהתופת היא חלק מממלכתו האין סופית. הפגישה בין השניים מתקמת כחלק האחרון של המונולוג הבכייני של החוטא המעצב את היצירה מתחילתה עד כה, וכאן נהפך לפתע לדיאלוג עם המשחית המתגלה לעיניו (מט) ועונה לשאלותיו בהדים שהן יוצרות (נב – סז). זהו קטע דרמאטי שקשה לתאר את עצמתו. הוא חוצה את היצירה ומסמן בה פרשת דרכים קרדינאלית.

מערות ומחילות עפר חלולות הן מקומות מהדהדים מטבעם. עובדה זאת נותנת צידוק ריאליסטי למונולוג-דיאלוג המדהד ובזה מקזזת ממנו עקבות של עשייה פואטית שעשויה ליצור רושם של מלאכותיות, דופי שמנו המבקרים בסגנון הבארוק לאחר שחלף מן האופנה. ההדים יוצרים עומק פסיכולוגי כיוון שדברי החוטא הם שיצרו אותם. במלים אחרות, הוא עצמו יוצר את דברי התוכחה של המשחית. הוא הוא שהזמין את שופטו הנורא בשאלותיו ותלונותיו, שמבטאות ביחד עם ניסיונותיו להתעלם מן המצב לאשורו ורק למצוא דרך להיחלץ ממנו, גם רצון כלשהו להבין באמת את המתרחש. לפיכך, המסביר, המשחית המוכיח אותו, הוא במידה מסוימת לבו שלו:

מי זה קראך כי לנגדי באת? - אתה!

לפיכך המשחית המוכיח יכול להסתבר כיסוד נפשי הדוחף להבנה, או כמצפון, או כ"יצר הטוב" שבלב אדם. ועם זה המשחית הוא גם מסית ומדיח, "יצר הרע" שמביא את האדם לתהום:

מִי מִמָּרוֹם שִׁבְתִּי לָזֶה נִחְנִי? / מִי הוּא נְאֻיָּה הוּא אֲשֶׁר רָמַנִי? – אָנִי.
 שתי השאלות והתשובות האלו מבליטות את המורכבות של נפש האדם,
 את האתגר העומד לפניו למשול ביציריו ולהיות אדון לעצמו, ואת כוחו
 לעשות כן. הן מצביעות על המקום שבו גנוזה הידיעה של אדם על עצמו:
 בו ובתוכו. הן מבטאות כמו כן אחדות אלוהית: מן האל האחד ויחיד
 יוצאות הרעות והטובות והאדם שיצר בצלמו מכיל את כולן. לא מופרכת
 תהיה הקריאה שתפרש את המונולוג-דיאלוג הזה כהתרחשות שבלב, ואולי
 אפשר לפרש כך את היצירה כולה.

המונולוג-דיאלוג אמור לזעזע; ליצור בבת אחת את חווית האנאגנוריזיס,
 היודועות הגיבור לנפשו. אבל היא נמנעת בגלל היהירות – חטא ההיבריס
 הידוע לנו מן הדראמה הקלאסית – שחוצצת בין החוטא לבין האמת כמסך
 כבד. ביהירות, שהיא אולי הגדולה שבחטאים, הוא מבזה את ההדים שבהם
 מדבר אליו המשחית:

קִצְתִּי לְהִשְׁתַּמֵּשׁ בְּבֵת קוֹלֶךָ / פִּי בְּרַמְזִים נִסְתָּרָה נֶעְלָמָה!
 בביטוי "בת קול" התכוון החוטא ל"הד". אך לשונו הכשילה אותו מאוד.
 במלים אלו ביזה לא רק את המשחית כי אם את מי ששלחו – האל עצמו,
 שהרי כידוע בת-קול איננה אלא קול אלוהים: "משמתו חגי זכריה ומלאכי
 – נסתלקה רוח הקודש מישראל, ואע"פ כן היו משתמשים בבת קול"
 (מסכת סוטה דף מח עמוד ב). לשונו של החוטא מעידה, מצד אחד, שהוא
 מתמצא בתלמוד, ומצד שני שהוא מזלזל בקול אלוהים. עוד מסתבר מן
 האמירה הזאת של החוטא שרמ"ז מזהה "בת קול" עם הד. לדידו, הד קולו
 של אדם הוא לעתים קול אלוהים שמגיע אל הדובר מתוך עצמו.

הדיאלוג עם המשחית הוא משפט, שבו ניתנת לאדם הזדמנות להכיר
 בפשעו, להביע חרטה או להכחיש כל אשמה. החוטא בוחר באפשרות
 השלישית, ולשחד את המשחית, השופט, כדי להימלט מעונש. כשהוא
 מבזה את בת הקול ההזדמנות הקסומה חולפת. מאותו רקע קולו נאלם.
 מעתה (ע) יישמע המשחית בלבד ללא הפרעה.

נאום המשחית, בעיקר בחלקו הראשון, מתאפיין בסדרות רטוריות,
 ובשימוש רב בהומוניזם, המטעימים את הקשר בין החטא לתוצאותיו,
 ומעמידים את העונש כמקבילה לחטא, "מידה כנגד מידה" – הסדרות
 הגדולות והקטנות מתבססות על נוסחאות חוזרות, כמו מן ... אל: מקרבך
 אל קברך הושלכת (עה) מן הסגור אל הסגור נמסרת (עט); אמש – היום,

סדרה זאת מתארכת ביותר (פב – קכט), וגולשת לסדרות המדגישות את ההווה: היום היום, פה, פה, פה (כקז – קלב). הלשון הסתומה ועזת הצליל מכה באוזניים.

דמותו של החוטא מיטשטשת והולכת. תחילה הוא המדבר, ואחרי כן הוא מושתק – אך עדיין המשחית המדבר פונה אליו ועוסק בו. מכאן (קלא) והלאה אין מתעסקים בו אלא בכלל החוטאים, שהוא כאילו נטמע בהמונם. המשחית מתפנה לתאר את שבעת מדורי התופת, מדור וחוטאיו, מדור וייסוריו. הראשון, למשל, מיועד למסיתים לרע, הצבועים, המנבלים פה, עובדי ציבור שמעלו בתפקידם, זונות: כולם אשמים בהכשלת הזולת (קלה – קמא). החטאים הולכים ונעשים כבדים והמדורות הולכים ומתעמקים במעבה האדמה. גם העונש הולך וכבד. באי ששת המדורים הראשונים עשויים להגיע לגן העדן לאחר שמרקו את עוונם. לא כן שוכני המדור האחרון: "מדור שביעי הוא בתחתית ארץ / אוי לאשר שם יושפלו יורדו / כי לעדי עד נכרתו אבדו" (קעד). שם תשכון "נפש אשר עורף לצור הפכה / נדה ברעתה ולא שככה". נראה שהכוונה לממירים דתם מרצון. האם החוטא שלנו נמנה בינם? דומה שלא. אמנם המחבר מאשים אותו בהשלכת אלוהים אחרי גוו (עא), אך זה יכול להיות ניסוח מטאפורי לחטא.

דנטה קבע בפתח שערי התופת שלו את הכתובת "חדלו מכל תקוה, הוי הבאים ביי" (התופת, ג, 9). בתופת של רמ"ז שהוא גם פורגטוריום, המוביל את רוב שוכניו לגן העדן, אין מקום לכתובת כזאת. ואפילו שוכני המדור השביעי, תועבת לבו של המחבר, אינם נדחים לגמרי. הם מאסו באלוהים, אך הוא לא נידה אותם מעולמותיו, הכוללים גם את עולם הדין הקשה. הם זוכים להביט אל תוך השמים ולראות מראות אלוהים, ואף להתקשר מחדש עם אלוהים בהצדיקם את דינו: "דיין אמת אתה ויפה דנת". גם הם נגאלו מן השווא והגיעו אל האמת.

תפתה ערוך

א

אם היסודות נרקבו נפרכו
שוא עמלו בונים וגודרי פרח
אם יחרץ חרוץ כרוז החרץ
לא יצלחו אישים ואם יחרצו
כי בחריצות פעלם יחרצו.

ב

הרופאים כהוללים יהולו
וימששו כעורים בגשף
כי יאמרו לדריך לחומי רשף
למחוז תרופת מחלה יסבולו
ויחמרו לריק ולא יכולו.

ג

יום נמסרו דיני רשעים לנו
לו נודעו אלה ולו נזכרו
לא נכתבו מיתות אשר נמסרו
כי עת למיתה פושעים יוכנו
יאמרו ביד הרופאים יותנו.

ד

אם נתנה תורה רשות לאלה
הן היתה רק לחבוש כל פצע
אך בפנימי אין במעשם בצע
רק הוא פעולת אל בדרך פלא
על כן יחידתי בסכלם תלא.

ה

עתה בנבליהם חדשים באו
לנתוץ ולנטוש להרוג לרצוח
הם רופאים כשמים מרפאים כח
כי רק להריק או לדם יוכאוו
גם אחרי כן הרכוש ישאוו.

ו

זה לי זמן ארוך אשר יחילו
גופי בהקזות ומיני חבל
זיקות והרקות והכל הכל
אחשוב אשר יכלו ואז יחילו
ויגעו לשוא ולא יועילו.

ז

אמש הלמוני ומה נהלמתי
בשתי ושיקוי מר אשר שתיתי
טפות כמו מר מדלי מציתי
עד כי בתרדמה כמת נרדמתי
לא נים ולא נים תיר ולא תיר נמתי.

ח

אך אף אשר עד פה אני ישנתי
לא סר כאב הראש ונדאבון נפש
אהיה כאיש מושלך בטיט ורפש
אלו כפגר מת בבור שכנתי
שם אשקטה יותר ושם שאננתי.

ט

לא יש זמן הרבה אשר רבדו
מצע כסתותי וכר התבן
עתה בקשים ידמו כאבן
אלו עצמי אל שואל יורדו
שם ישכבו יותר ופה נפחדו.

י

אף נַעֲדָר חוּמֵי וְהַתְּפֹרְרָתִי
וּכְסוּת בְּגָדִים לִי בְּלִי תוֹעֵלָת
מָה לִּי לְהוֹחִיל עוֹד וְאֵין תּוֹחֵלֶת
הֵן לוֹ בְּקֶבֶר הַתְּהוֹם נִסְתַּרְתִּי
יָחַם בְּמִכְסֵה לִי וּפָה נִקְרָרְתִּי.

יא

גַּם כָּל בְּשָׂמִים רֹאשׁ וּמִינֵי רֵיחַ
מִזֶּה נֶאֱהָלוּת עַל יְצוּעֵי נָפוֹ
עֲתָה בְּסֶרְחוֹן מִסְחִי נִדְּפֹ
לֹו בֵּין פְּגָרִים אֶרְדָּה בּוֹרֶחַ
עוֹד יַעֲרֹב רֵיחָם וּפָה סוֹרֶחַ.

יב

תִּקְצֹר גְּוִיָּתִי וְהִנֵּה צָרָה
הֵן עַד פָּאֵת מִטָּה דְּמָשֶׁק עָרֶשׁ
תִּדְמָה סְגוּרָה בֵּין שְׁנֵי הַקָּרֶשׁ
כִּי לוֹ לְצִמְצוּם יִרְבְּתִי בּוֹר סָרָה
יִרְחֹב מְאוֹד עוֹד לָהּ וּפָה נֶאֱסָרָה.

יג

עוֹד עַל יְגוֹנִי מִחֲלָה נִצְחַת
כִּי אֶת בְּשָׂרִי קָרְעוּ לֹא דָמוֹ
כִּנָּה וְגַם פֶּרַעוֹשׁ וּפִשְׁפֹּשׁ קָמוֹ
לֹא כֵן בְּבוֹר שִׁחַת אֲשֶׁר מִתַּחַת
רָמָה וְתוֹלַע עוֹקְצִים כְּמַחֲט.

יד

גִּירוֹת מְאוּרִי בַּעֲדֵי חֲשָׁכוֹ
וּמִשְׁרָתִי אוֹתִי לְבַד עֲזָבוֹ
כִּי נִשְׁמָטוּ לִישׁוֹן וְעוֹד לֹא שָׁבוּ
אֶף מִלְּפָנֵי אוֹהֲבֵי נַחֲשָׁכוֹ
קָטוֹן וְגָדוֹל נִדְּדוּ הֶלְכוֹ.

טו

קצתי בחיי נא ונפשי לָאָה
צרות תכופות זו לזו הִרְאִיתִי
משא כבודותם נשוא נִלְאִיתִי
אוי כי תִּלְאָה על תִּלְאָה בָאָה
הַמִּוֹתָה הַמִּוֹתָה אֶקְרָאָה.

יו

מהר צרי צירי מִהֲרָה חוֹשָׁה
בוא בוא וְלָמָּה תַעֲמֹד הַמָּוֶת
טוב לי אֲשֶׁר אֵלַיךְ בָּגִיא צִלְמוֹת
כי סַעֲרַת מִיחוּשׁ אֲשֶׁר אַחוּשָׁה
הֵן שִׁבְרָה לְבִי לְזֹאת אֲנוּשָׁה.

יז

הואל אֱלֹהִים אֵל רָצָה לְקַחַת
נַפְשִׁי וְרוּחִי לָךְ אֲסוּף הַפַּעַם
אֲזִי יִחְדְּלוּ צִירִים וְקוֹל הָרָעַם
כי הֵן בְּרִדְתִּי אֵל בָּאֵר הַשְּׁחַת
אֲשַׁקּוּט וְאֶמְצָא שֵׁם בְּעַפְרֵי נַחַת.

יח

אם אֲאִרִּיךְ נַפְשִׁי וּמָה אוֹעִילָהּ
מֶה אֲשַׁבֶּה דוּמָם וְלֹא אֶצְעֶקָה
כי מָה אֶיֶּחַל עוֹד וְאֶתְאַפְּקָה
אם בְּחָלִי אֶכְזֹר וְצָר אוֹחִילָהּ
עַל מָה אֲנִי יוֹשֵׁב וּמָה אוֹחִילָהּ.

יט

לֹא יֵשׁ לֹאֵל יָדִי לְהַתְנוּעֵעַ
חוּשׁוֹ עֲבָדִי מִהֲרֹו אֶתִּיו
חוּשׁוֹ לְעִזְרָנִי רָצוּ וּבָעִיו
חוּסוֹ עָלַי נִהְפָּךְ כְּאִישׁ גִּוָּעַ
אֵיךְ עֲצֻמְכֶם תַּעֲשׂוּ כִּלְאִי שׁוֹמֵעַ.

כ

אִי לְהִקָּת בְּנֵי וְכָל הַחֲבֵל
אֲנִי הִלְכֹו עֶבֶר וּבִזֹו נַחֲפֹר
אֵינִי חָצֵר מִנֹּת וְאֵינִי עֶפֶר
לָמָּה תִּשְׁאַחַר בֹּא מִשְׁרָתִי הֶבֶל
אֵיךְ נֶאֱקִי לֹא תִשְׁמָעִי אֵיזָבֵל.

כא

אִוִּי כִּי בִקְרָב אֶהְיֶה אִמְלִלְתִּי
כִּי כִּי כִּבְגָד בּוֹגְדִים בְּגָדוֹ
אִישׁ אִישׁ לְעֶרְשׁוֹ הִלְכֹו נָדְדוּ
וְאֲנִי כְּאִישׁ נּוֹפֵל לְבוֹר צִלְלִיתִי
לֹא עָלְתָה עַל לֵב וְלֹא פָלְלִיתִי.

כב

אִוִּי לִי אֲשֶׁר אֶסְבּוֹל יְגוֹן הִצַּעַר
כִּי הֵם בְּהִשְׁקָט שִׁאֲנָן נִשְׁלָמוּ
וּבָיִם שִׁנְתָּם נִשְׁקָעוּ נִרְדְּמוּ
אֲמָנָם אֲנִי מִקְשִׁיב לְמוֹל הַשָּׁעַר
קוֹל לֹא כְּקוֹל אִישׁ אֵךְ כְּקוֹל הַסָּעֵר.

כג

מָה קוֹל הַמוֹלָה זֹאת אֲשֶׁר אֲשַׁמְעָה
קוֹל נְהִמָּת יָם לֹא כְּקוֹל הַנַּחֲלִי
וּכְשִׁאֲגַת אֲרִיָּה וְקוֹל הַשִּׁחַל
צֹר לִי מֵאֵד עֲתָה וְלֹא אֲדַעָה
אִם קִרְבָּה עִתִּי אֲשֶׁר אֲגִנְעָה.

כד

יִרְעַד לְבָבִי אֶפְחָדָה אֲגוֹרָה
הֵן מִשְׁמוּעָה זֹאת מֵאֵד שׁוֹמֵמִתִּי
אֶף מִרְאוֹת עֵינַי בְּחִיל נִפְעַמְתִּי
אֶתְפַּלֵּעָה מִמַּחְזֵה אֲשׁוּרָה
אֲרַחֵיק נִדּוּד מִזֶּה וְחִישׁ אֲסוּרָה.

כה

אָמַנְם מְקוֹמִי הוּא קָצַר יָדִים
אֹי לִי אֲשֶׁר לֹא אוֹכְלָה לְבָרוּחַ
כִּי עֵיפָה נִפְשִׁי וְאֵין בִּי כֹחַ
גַּם חָשְׁלוּ רַגְלִי בְּפִיק בְּרַפִּים
רָעַד וַחֲלַחְלָה בְּכָל מַתְנִים.

כו

מָתִי הִבִּיאֹנִי חֲבֵרֵי הַנָּה
אֵיכָה לְמָקוֹם צָר כְּזֶה הוֹלַכְתִּי
אֵיךְ פָּה כְּגוֹף מוֹבָס וּמַת הוֹשַׁלְכְתִּי
יָשׁוּם לְכַבִּי בִּי וְגַם תִּכְלִינָה
עֵינַי לְמַרְאֶה זֶה אֲשֶׁר תִּרְאִינָה.

כז

אָרָאָה בְּקַעוֹת פְּתָהוּם עֲמָקוֹ
אָרָאָה עֲמָקִים בְּשֹׁאֹל מַתַּחַת
אָרָאָה מְחִילוֹת מִהַמּוֹרוֹת פֶּתַח
אָרָאָה מַעְרוֹת לוֹהֲטוֹת דָּלָקוֹ
אָרָאָה נְקִיקִים בְּשֹׁבִיב נַחֲקָקוֹ.

כח

אֲבִיט בְּקַרְקָעַם מְקוֹם יָצִיעַ
גְּפָרִית וּמֶלַח נִעְרַב בְּזָפֶת
צוֹאָה וְטִיט יָוֵן וְעַבְטִיט רֶפֶת
יִטְבַּע מִהַלֵּךְ בּוֹ וְלֹא יִסְיַע
רַגְלָיו אָכַל עַד קִדְקִדּוֹ יִגִּיעַ.

כט

אֲשַׁפִּיל בְּקִירוֹתָם סָבִיב כָּל בַּיִת
כִּירוֹת וְתַנּוּרִים בְּדוּד נְפוּחַ
וּמִנְפָּחִים בָּהֶם בְּחֹזֶק רוּחַ
וּמִלְהָטִים מִחוּץ וְגַם מִבַּיִת
עֲטָרָן וְנִפְטָא אַחוּז בְּקוֹץ וְשִׁית.

ל

אָציץ תְּהוֹמוֹת יָם וְנִבְכִי מַיִם
קָפְאוּ כְּמוֹ גֵּד נוֹזְלִים בְּפֶלֶג
וּמְסוּבְכִי חוֹמָה כְּהָרֵי שְׁלֵג
קָרַח וּבָרָד עִם כְּפוֹר שְׁמַיִם
לֹא נִהְיְתָה כּוֹאֵת בְּתוֹךְ מְצָרִים.

לא

מֵרֹוב רַעְדָּה לִבִּי יִנוּעַ
כִּי אֶחְזֶה בְּרִיּוֹת בְּעֵינֵי זָרוּ
לֹא הוֹעִילוּ עַל לֵב וְלֹא שׁוֹעֲרוּ
רוּחִי וְנַפְשִׁי תוֹאֲרָם יְרוּעַ
לֹא כֵן שְׁעִירִים יִדְמוּם לְרוּעַ.

לב

הֵם כַּעֲנָקֵי עֲשָׂתְרוֹת קַרְנִים
רוּמָם וְגִבָּהֶם יֶאֱרִיךְ בְּתוֹכָן
תַּעַר בְּרֹאשׁ אֶצְבָּע מְקוֹם צְפוּרָן
עָלוּ בְּמִצְחֵיהֶם שְׁנֵי קַרְנִים
חֲדָיִם וְכָל גּוֹפָם מְלֵא עֵינַיִם.

לג

בִּפְנֵי לְהָבִים לוֹהֲטִים יִלְהָבוּ
וּכְשׁוֹלְפֵי חֶרֶב וְרוּמֵי קֶשֶׁת
עוֹטִים בְּקִשְׁקֶשֶׁת כְּמַעֲשֵׂה רֶשֶׁת
בְּשָׂאט בְּנִפְשׁ גְּאֹנָה יִרְהָבוּ
אִישׁ עַל מְקוֹמוֹ עֹמְדוֹ נִצָּבוּ.

לד

אֲשׁוּר נִהַר דִּינֹור אֲשֶׁר יִרְוּמוּ
גָּלְיוֹ וּמִשְׁבָּרָיו בְּזָרֵם שִׁטָּף
דּוֹמִים בְּמִרְאֵיהֶם לְגִיּוֹרֵי חִטָּף
כֵּן יִשְׂרְפוּ כֵּן יִשְׁטְפוּ יִזְרוּמוּ
כֵּן יִנְהָמוּ כֵּן נִהָמוּ יִהוּמוּ.

לה

שם אַחֲזָה נַחֵשׁ וְשֹׁרֶפִי פָחַד
מִתּוֹךְ תְּהוֹמוֹת הַיָּקוֹד יִשְׁרֹצוּ
מִזָּה וּמִזָּה בּוֹעֲרִים יִפְרֹצוּ
חַיּוֹת קְטָנוֹת גַּם גְּדוֹלוֹת יַחַד
שָׁנָן וְצִפְרָנָן כְּבִרְזֵל יַחַד.

לו

מִשֵּׁם לְעִמְקֵי הַתְּהוֹם יָרְדוּ
שֵׁם יַעֲלוּ יִשְׂאוּ רְחִיחוֹת קֶצֶף
שֵׁם בְּחֶרֶן חֲמָה וְזַעַם קֶצֶף
יֶאֱסְפוּ יַחֲדָיו וַיִּנְעָדוּ
אֲזִי יִלְכוּ מִשֵּׁם וַיִּפְרְדּוּ.

לז

שֵׁם נִחְלְקוּ כָּל נְהָרֵי שְׁלֵהֶבֶת
לִפְאֵת מַעְרוֹת אוֹ בְּאֵרוֹת שִׁבְעַ
לֹא יֶאֱמִינוּ בַּעֲלֵי הַטֶּבַע
חוֹזֶק שְׂבִיב הָאוֹר וְאֵשׁ צִרְכֶּת
כִּי לֹא שְׁעָרוֹם חוֹשְׁבֵי מַחֲשָׁבֶת.

לח

לְבִי וְעֵינַי עַל אֲשֶׁר יִשְׁגִּיחוּ
יִפְּלְאוּ יִתְמַהֲמְהוּ יִתְמָהוּ
הַמֵּית הַמוֹנִים יִצְעֲקוּ יִנְהוּ
כִּי לוֹחֲצִים אוֹתָם בְּאֵף יִטְרִיחוּ
מִקּוֹר לַחֹם מִחֹם לְקוֹר יִדִּיחוּ.

לט

דִּוְחוּ כְּמוֹ אֶבֶן בְּכַף הַקָּלַע
נָדִים דְּחוּפִים מִדְּחֵי אֶל דְּחֵי
יוֹכּוּ בְּשׁוֹט שׁוֹטֵף עָלֵי הַלְחֵי
וִירוֹטְשׁוּ בֵּין כָּל נִקְיָי סִלַּע
וּבְכָל זְמַן הַתְּבוּנָנוּ אֶל צִלַּע.

מ

אם יִצְעֲקוּ כִּי צִיר כָּאֲכֶם נִצַּח
אֵין קוֹל וְאֵין עוֹנֶה וְכֵן אֵין קֶשֶׁב
אֲמָנָם סְחוּבִים יוֹבְלוּ כְּקֶשֶׁב
אֶל הַטְּבִיחָה וְהִרְיַגַת רִצַּח
יִוְדֵשׁ בְּשָׂרָם שֵׁם כְּהִדּוּשׁ קִצַּח.

מא

הַצּוֹרְרִים אוֹתָם בְּדִין יַעֲמִידוּ
כָּל עַת וְעַת לֹא יִתְּנוּם לְנוֹחַ
לֹא יוֹכְלוּ הַשִּׁקָּט וְהַשֵּׁב רוּחַ
זֶה בָּא וְזֶה הוֹלֵךְ וְכֵן יִתְּמִידוּ
בְּגִזְרֵם נִקָּם אֲכֹזֵר עַדִּי יִשְׁמִידוּ.

מב

אֶל זֶה בְּשֵׁן חֲדָה כְּצוֹר יִנְשׁוּכוּ
לֵלֶז בְּשָׂרוֹ יִסְרְקוּ יִשְׁרוּטוּ
וּלְזֶה בְּעֻזּוֹת שֶׁעָרוּ יִמְרוּטוּ
עַל זֶה בְּפִרְסָה כְּזָאב יִדְרוּכוּ
וּבְיָד וְרִגְלֵי יִכְתְּשׁוּ יִהְדּוּכוּ.

מג

מִבְּהֻמוֹת שִׂדֵּי וַחֲתוּ יַעַר
זָרִים וְאַכְזָרִים בְּלִי יַחֲמוּלוּ
שֵׁם הַמְּרוּדִים צַעֲרָם יִסְבּוּלוּ
בֵּין אִישׁ וּבֵין אִשָּׁה וְשֵׁב וְנִנְעַר
עֲשִׂיר וְרֵשׁ חָכָם כְּסִיל וְכָעַר.

מד

אֱלֹהִים כְּמוֹ צִפּוֹר בְּפֶחַ שׁוֹדָדוֹ
אֱלֹהִים כְּמוֹקֵשׁ נִפְלוּ נִשְׁכְּרוּ
אֱלֹהִים בְּחִבְלֵי מֵאָסָר נֶאֱסָרוּ
אֱלֹהִים לְעִמְקֵי מֵאֶפֶל הוֹרְדוּ
אֱלֹהִים בְּפִחִים נוֹקְשׁוּ נִלְפְדוּ.

מה

אלה בְּחֶצֶץ יִגְרְסוּ שְׁנִיִּים
אלה שְׂבִיעֵי מֵר וְכֹס קִיבְּעַת
אלה בְּעֶצְמָם תַּעֲלֶה תוֹלַעַת
אלה תְּלוּאִים מִשְׁתִּי רְגָלִים
אלה בְּהִלְשׁוֹן וּבִשְׂדֵיִם.

מו

אלה מְרִירָתָם בְּשׁוֹר יִמּוּצוּ
אלה דְּמִיָּהֶם בְּשִׁתִּי יִבְלְעוּ
אלה גָּלִל בְּטָנָם וְקִיא יִשְׁבְּעוּ
אלה לְפִתִּים רוֹצְצוּ נְרוּצוּ
אלה לְדוּמָן בִּסְחִי נְפּוּצוּ.

מז

אלה בְּשָׂרָם יִנָּשְׁכוּ יֹאכְלוּ
אלה לְאַכְלָם גִּחְלֵי הָרוּתָם
אלה תְּלוּיִם מִנְּחִיר הַחוּטָם
אלה בְּלֶהֱב אֲמָלְלוּ קָמְלוּ
שָׁמְעוּ בְּגִי אָדָם וְהִבְהִילוּ.

מח

מִכָּל אֲשֶׁר פִּה אֶחָזָה רָגַזְתִּי
יָמָס לְבָבִי בִּי וְהָיָה מִיָּם
חֹלִי אֲדָמָה שׁוּמְמוֹ שְׁמִיָּם
לֹא אֲדַעָה גַם כִּי עָדָן הוֹגֵשְׁתִּי
הַמַּחְנֶה הָיָה אֲשֶׁר פָּגַשְׁתִּי.

מט

אֲתַבְּהֶלָה אֲתַפְלָצָה הַפָּעַם
עֲתָה בַּעַת זֹאת יֹאחֲזֵנִי רָעַד
כִּי בָא לְמוֹלִי מִבְּנֵי הַנֶּעַד
מִשְׁחִית אֲשֶׁר קוֹלוֹ כְּקוֹל הָרֶעַם
וּבְמַחְלִיק פְּטִישׁ וְהוֹלֵם פָּעַם.

ג

עומד לנגדי הוא כמראָה גבר
גִּבָּה בגדלו על מתיים מחלד
שְׁשִׁי ותלמי ידמו לילד
פָּנִיו פָּנֵי מִנֹּת פָּנֵי הדבר
וּכְמוֹ חֲלָלִים שׁוֹכְבֵי הקבר.

נא

אוי פי כאיש נדהם אני נדהמתי
אֵשׁ שֶׁל עֲצָמוֹת בַּעֲצָמֵי רֶדֶה
נפְשִׁי בְּחִילָה יִצְאָה נִפְרָדָה
וּבְמַהְלוֹם יִגוֹן וְצִיר נִהְלַמְתִּי
מָה הַחֲלוֹם הַזֶּה אֲשֶׁר חֲלַמְתִּי.

נב

מי יחזיק ידי להחזירני
למקום נותי באשר עמדתי
מי יַעֲלֵנִי מִתְּהוֹם הוֹרֶדְתִּי
מי יַעֲרֹב לְבוֹי לְהַצִּילֵנִי
מִשׁוֹנְאֵי כִי אֶמְצֹו מְמִנִי.
משחית — איני

נג

אם אינך מציל מהרה סורה
הֶרֶף לָךְ אֵל תֵּט בְּאֵף עֲבָדְךָ
קוֹמָה אֲדֹנִי נָא נִשָּׂא יָדְךָ
כִּי מִפְּנֵי יַעֲמֶךָ אֲשֶׁר אֲשׁוּרָה
דּוֹמִים לְגוֹר מִפְּחָדְךָ אֲגוּרָה.
משחית — עורה

(יכהו בשבט)

נד

אוי זר וצר אכזר אמור לי עתה
מה לי ולך כי כן בעוז תכני
על מה חרי האף להרגיוני
אם ממאורת שוטנים יצאת
מי זה קראך כי לנגדי באת.
משחית — אתה

נה

איפה חזיתך והכרתני
מתי קראתיך פקיד הזעם
הן רק ראיתיך בזאת הפעם
מי ממרום שבתי לזה נחני
מי הוא ואיזה הוא אשר רמני.
משחית — אני

נו

אתה. ומי זה מזאבי ערב
ישנה וידמה לאשר עשית
מני להתנכר שמך כסית
רק תעמיד נגדי ברק החרב
מה כתך גדול ועצמן ירב.
משחית — ארב

נז

תימן שמאל וים ומזרח שמש
לא ימצאו תקיף ידבר ככה
פה הנני לא אדעה איככה
וכשבול ללך לבבי תמס
מתי נתתני לרגלך רמס.
משחית — אמש

נח

הַיֵּשֶׁר דְּבָרֶיךָ בְּיוֹשֶׁר אוֹמֵן
הָאֵת אֲשֶׁר שׁוֹמֵם תְּמוֹל שְׁמִנִּי
וּבְכוֹס מְרוֹרֶת לַעֲנָה הֶרְוִנִי
עַד כִּי בְּשָׂרִי נַעֲנָה מְשׁוֹמֵן
עַד כִּי אֲנִי פֹה לְאַדְמָה דּוֹמֵן.
משחית — אוֹמֵן

נט

אִם כֵּן בְּנַפְשִׁי יִדְּךָ תִּרְדְּנָה
הִנֵּה מְסוּרָה לָךְ לְשִׁפְחָתְךָ
תְּסוּר וְלֹא תְסוּר לְמִשְׁמַעְתְּךָ
אֵךְ אִם תַּצְנֶה כִּי אֲנִי אֶפְדֶּנָה
מִתִּי וְאִיפָה הַפְדוֹת אֶתְנֶה.
משחית — הִנֵּה

ס

הוּאֵל רָצָה אִם כֵּן וְהִתְיַצְּבָה
לָמָּה אֲדוֹנִי יַחֲרָה אַפְּךָ
כּוֹפֵר מְחִירִי יַעֲמִיד קֶצֶפְךָ
כִּי לִי בְּאַרְצִי נִחְלָה נִרְחָבָה
הִדְרָת וַיִּקְרַת חֵיל רְכוּשִׁי רָבָה.
משחית — הִבָּה

סא

נָא מַלְטָנִי מִכָּאֵב וְחֻבָּל
וּלְקַח דְּבִירֵי הוֹד וְהִיכְלִי יָקָר
בְּתִים מְלֵאִים טוֹב עֲדִי אֵין חָקָר
שְׂדוֹת כְּרָמִים וְאַחֲוֹת חֻבָּל
לֹא יֵשׁ כְּמוֹהֶם שֵׁם בְּכָל הָחֻבָּל.
משחית — הֻבָּל

סב

שֶׁאֵל נָא לְמִנְחָתִי כְּמִנְחַת הַכֹּהֵן
 קַח לָךְ בְּכוֹרוֹת צֹאן וּמִחֻלְבָּמוֹ
 אֶף מִבְּהֵמוֹתֵי קָדָה פְּרִימוֹ
 שֶׁמֶן עֲסִיס יֵין אֲשֶׁר בִּגְבֹל
 שָׂרִים וְגַם שָׁרוֹת בְּתוֹף וְנִגְבֹל.
 מִשְׁחִית – אָבֶל

סג

אֱלֹהֵי לְבִיתִי תַחֲפוּץ וְתִלָּךְ
 תִּמְצָא טְמוּנֵי כָל יָקָר תַּפְאֲרָתְךָ
 בְּרוּל נִחַשְׁתָּ גַם בְּדִיל עוֹפְרָתְךָ
 כֶּסֶף זָהָב אוֹפִיר מְשׁוֹשׁ כָּל פֶּלֶךְ
 שִׁבְעָה זָהָבִים שֵׁם וְאוֹצְרוֹת מֶלֶךְ.
 מִשְׁחִית – הֶלֶךְ

סד

קַח כָּל אֲבָנִים נִכְתְּבוּ בִסְפָר
 נוֹפֶךְ וְסִפִּיר יִהְיוּ בְּרִקְתָּ
 לְשֵׁם וְאַחֲלָמָה שָׁבוּ מִבְּרִקְתָּ
 תִּרְשִׁישׁ וְשׁוֹהֵם יִשְׁפֹּה הוֹד יִפֹּר
 אוֹדֶם וּפְטָדָת כּוֹשׁ וְגִגְזֵי שֶׁפֶר.
 מִשְׁחִית – אֶפֶר

סה

אֵי לִי שְׁעָה נָא אֶל תְּשׁוּרַת קִיץ
 עֵץ כָּל פְּרִי נִחְמַד אֲשֶׁר נִטְעַנְתִּי
 צִמְחִי שְׂדֵי חֲמַד אֲשֶׁר זִרְעַנְתִּי
 תִּירוֹשׁ וְיִצְהָר צוּף דְּבַשׁ נֵיִין
 אִם לֹא תִקַּבֵּל מִחֲמַדֵּי עֵין.
 מִשְׁחִית – אֵין

סו

אם תחשיב כל הון לטיט ורפֿש
במה אַקדמך עדי תרצני
אוּ מה פֿדות ומחיר תאוּ ממני
מה אַעשה למצוא מנוחת נפֿש
מה אַמצאה כי אַחפֿשה בחפֿש.
משחית — אַפֿס

סז

אין דין נאין דין ושוֹפֿט יוֹשֿר
יקֿשה כמותך לבבך פֿאָכן
כי תחשיב כל יִשׁ לקש ותכן
לא אוכלה לידע דבר הפֿושֿר
אוּ מה לפֿניך מקורא עוֹשֿר.
משחית — אוֹשֿר

סח

קצתי להשתמש בבת קולך
כי ברמזים נסתרה נעלמה
נפֿש אַטומה היא בסוד נסתמה
תחוד ולבי כל קרוב אליך
לא אדעה מה ירמזון מליך.

סט

לא תעלים סודך להפליא פֿלא
פֿרש דברייך אַמור מי אַתה
מה הוא תהום זה שאַני בו עתה
אם הוא שאול אוּ מאַסר הפֿלא
הגֿד אַמור מה הן מדורות אֱלֹה.

ע

אדם ילוד אשה סתום העין
הן קרבו באו ימי אכלך
עור משנתך וחלום הבלך
עורך בכסל כסלך ועדיין
תעזי להתקומם וכח אין.

עא

עד אן ומה יקחך לבך
למשוך בחייך הזאת חשבת
כי בן שרפים קנך ישבת
או כי לעולם רענן אבך
לשליך אלהים אחרי גניך.

עב

שוכב חסר לבב הלא ראית
הצוערים ממך אשר שקמו
גם שב וגם ישיש כמותך תמו
איכה היות נשכח אויל דמית
כאשר אליהך עויל נשית.

עג

קומה עמוד בדין ושור בשתך
על מה באורך חלדך בטחת
אתה ללכתך רשתך שטחת
פחד ופח פחת ברעתך
רבה ואין קץ לעונותיך.

עד

הבן לבב אבן הלא ידעת
כי הנך נמסר ביד המות
יגה לבבך גא בגיא צלמות
מובס בבוס ובוש בבזך הטבעת
נמאס ומש למס למס הכרעת.

עה

מקרבך אל קברך השלכת
ומגורתך למגורך נהפכה
משותך מיתתך נערכה
מעפלך אל אפלך הדרכת
מסלעך אל צלעך הולכת.

עו

לבתך לבתך הבעירה
כסלתך כסלתך היתה
אותך הותך הרבחה
הנחתך אנתך הסעירה
סרתך צרתך העירה.

עז

תולע מקום תולע לסות מחסך
חרוץ מקום חרוץ אשר חשקת
עשק מקום עשק בשוק עשקת
דשן מקום דשן כסות מכסך
העדר מקום הדר מנת פוסך.

עח

כופר ולא כופר יהי כפרך
אכל וריק הכל פחיי הכל
חבל וציר חבל מקום כל חבל
שחור ולא צחור מאור שחרך
שבר ולא שבר יהי שברך.

עט

מן הסגור אל הסגור נסגרת
מן הצבי הן כצבי תזוע
מן הדרור הן כדרור תנוע
מנחלה אל נחלה נשגרת
מן השאת אל השאת נמגרת.

פ

מחור לחור מבור לבור תשוח
מהון לאון מצוף לסוף נשית,
מכס לקץ מזיו לזיו הבית
משיר לציר ולסיר וסיר נפוח
משוד וסוד אל שוד ושוט תנוח.

פא

החשיך ענן שמצתך השמש
איר הדך שלף וזלף סלף
מר מריך ימיר חליפת חלף
מרמס בתוך רמץ תהי כרמש
שור אידך העת ויובח אמש.

פב

אמש בכל טוב תעדיף סורח
על כל צריח רם בגיל תרגיע
היום ברגע עורך תרגיע
ובשך גם בגדך סורח
ובצרך על בגדך צורח.

פג

אמש בהנאות אשר סכנת
שמת מעולף יהלום מדויך
היום מעולף בהלום מדויך
מסכן הלום ממסכנות סכנת
יבער לבוש הבוץ באור סכנת.

פד

אמש פרי קרן והרם קרן
לך כל צבי נערך ונערך הדר
היום שבי נערך ונערך אדר
הן בצבי לך נערך פה קרן
גם על שבילך נעתם זיו קרן.

פה

אָמַשׁ כָּגוּר תִּבְטַח וְגִרָה גִרְתָּ
אֶל כָּל תַּגְרִים סוֹחֲרִים נִגְשֶׁת
הַיּוֹם תַּגְרִים סוֹעֲרִים נִגְשֶׁת
בֵּין בַּעֲלֵי פֶרֶסָה וְגִרָה גִרְתָּ
עֵינֶיךָ בִּפְחֻדָּךְ נִגְרָה כִּי גִרְתָּ.

פו

אָמַשׁ לְשַׁעֲשׂוּעֶךָ נָדִיב לֵב שׁוֹעַ
תּוֹצִיא מֵאֵד וּרְכוּשׁ וּבִלְתִּי סֶפֶק
הַיּוֹם מֵאֵד תִּשְׁתַּע בְּמִכּוֹת סֶפֶק
אֶת עֵינֶיךָ תִּשַׁע וְלֹא עוֹד שׁוֹעַ
אֶל כָּל אֲבֵל מֵר קוֹל צַעוּק וְשׁוֹעַ.

פז

אָמַשׁ לְצִיר חִפְצֶךָ תִּצּוּ אוֹנֶךָ
עָלְיוֹ לְבָבְךָ סֵב כַּעַל צִיר פֶּתַח
הַיּוֹם בְּצִיר יִצִּיר כְּחֶזֶק וּכְפֶתַח
לֹא עוֹד צָרוּר כֶּסֶף לַעֲזוֹ אוֹנֶךָ
כִּי רַק צָרוּר וְצָרוּר נָהִי אוֹנֶךָ.

פח

אָמַשׁ כְּמִצְרִיִּים וּמִלְכֵי עָרֵב
שִׁירֵי עֲגָבִים לְזִנוּת יַעֲרָבוּ
הַיּוֹם שְׁשׁוּנֵי לֵב וְגִיל יַעֲרָבוּ
כִּי עוֹרְבִים חוֹבֶךְ זֶאֱבִי עָרֵב
גַּם עוֹרְבִים הָאוֹרְבִים בְּעָרֵב.

פט

אָמַשׁ סַעֲיִפֶיךָ לְבוֹשֵׁי רוּחַ
עוֹז וְעָרוּמִים זוֹהֲרִם פֶּשְׁטוֹ
הַיּוֹם עָרוּמִים מַעֲטָם פֶּשְׁטוֹ
יַעֲטוּ עֲרֻמוֹת טִיט וְאֵשׁ נְרוֹחַ
מִעַל וּמִתַּחַת וּמִכָּל רוּחַ.

צ

אָמַשׁ אָשִׁישׁ חֲמַר וְזָרַע חוֹמֶר
שִׁמְתָּ אָשִׁישׁ לְבָךְ עֲסִיס כּוֹסֶךְ
הַיּוֹם כִּכּוּס מִדְּבַר מְנַת כּוֹסֶךְ
נִכְמַר וְגַם נִחְמַר בְּמִכְמַר חוֹמֶר
תּוֹפּוֹל כִּיחְמוֹר וְחִמּוֹר בְּחוֹמֶר.

צא

אָמַשׁ בְּרוֹשׁ אָרוֹז בְּהוֹד נִדְמִית
נְעֲרֵץ בְּרֹאשׁ אֶרֶץ בְּתַמְרוֹרֶיךָ
הַיּוֹם בְּרֹאשׁ אָרֶס בְּתַמְרוֹרֶיךָ
וּמֵאֵד תְּשׁוּחַת וְשִׁחַ נִדְמִית
לֹא עוֹד תְּשׁוּחַת אָבֵל נִדְמִית.

צב

אָמַשׁ כְּסָפִים גַּם נִכְסִים רַבּוֹ
מִרְמוֹת כְּשָׁפִים גַּם נִחְשִׁים הִנֵּה
הַיּוֹם קְצָפִים כְּנִחְשִׁים הִנֵּה
וּכְרוֹב אֲשָׁמִים כְּאֲסָמִים רַבּוֹ
עַד כִּי בְּרָקִים בַּעֲצָמִים רַבּוֹ.

צג

אָמַשׁ הִלִּיכְךָ בְּכוֹבֵד פַּעַם
שׁוֹרֵר בְּבִין אַחִים בְּנִיר נִפְרֶת
הַיּוֹם בְּבִין אַחִים בְּנִיר נִפְרֶת
אֶל פְּעָמוֹת אֲשָׁפָה בְּזֹאת הַפַּעַם
לְסִבֵּל הַמוֹת אֲשָׁפָה וְהוֹלֵם פַּעַם.

צד

אָמַשׁ פָּנִי דֵל בְּסַחֲי עוֹלֵלֶת
יִצְרַח כְּעוֹלָל לְךָ וְאַתָּה בְּזִמְרָה
הַיּוֹם זְמוּרְתְּךָ כְּזִמְרַת זִמְרָה
תִּסְרַח וְזֶה לְךָ מַעֲלָל עוֹלֵלֶת
זִמְרַת זְמוּרְתְּךָ אֲשֶׁר עוֹלֵלֶת.

צה

אָמַשׁ נְטִישׁוֹת גְּאֹנָה נְטִשָּׁתָּ
תִּקְצֹר אֲדָמָה לָךְ וְלִקְצִירֶךָ
הַיּוֹם לְקוּט פִּרְיֶךָ וְלִקְצִירֶךָ
הֵא לָךְ נוֹת שָׁפֵל אֲשֶׁר נְטִשָּׁתָּ
נִבְזָה בְּעֵינֵי עַמֶּךָ נְטִשָּׁתָּ.

צו

אָמַשׁ חֲפוּז תַּחֲפוּשׁ בְּעִיר אוֹ פֶּלֶךְ
לְמִצּוֹא אֲשֶׁר תַּחֲפוּץ דְּלוֹק דְּלִקְתָּ
הַיּוֹם בְּנוֹר תַּחֲפוּץ בָּאֵשׁ דְּלִקְתָּ
תִּקְנֹתְךָ תִּהְיֶה כְּתִקְנֹת פֶּלֶךְ
תַּצְעֵן בְּלִי מִשְׁעָן וּבִלְתִּי פֶּלֶךְ.

צז

אָמַשׁ עָלִי עֲשׂוֹר וְעַל פִּי נָבֵל
יַעַל שְׁחוֹק פִּיךָ עַדִּי הַשְׁחַק
הַיּוֹם בְּתוֹכוֹ מֵר דְּלִי וְשְׁחַק
תַּצִּיל דְּמַעוֹת כַּעֲנֵן הַנָּבֵל
נָבֵל שְׁמֶךָ נָבֵל כְּשֶׁבֶר נָבֵל.

צח

אָמַשׁ פְּרוֹשׁ כְּנֶף כְּנֶץ וּכְפָרֶס
שָׁרִים וּפְרָשִׁים שְׁמֶךָ יְפְרוֹשׁוּ
הַיּוֹם כְּצַפְעוֹן אוֹתְךָ יְפְרוֹשׁוּ
תוֹדֵשׁ בְּכָל פֶּרֶסָה בְּבֵית הַפֶּרֶס
בֵּיתְךָ כְּבֵית פֶּרֶץ סָחִי גַם פֶּרֶשׁ.

צט

אָמַשׁ יְגוֹנֵךְ נֶס וְאַךְ הָרַע
יִצֹר וְרַעִי שְׂוֹא תִשׁוּ רַעֲיֶךָ
הַיּוֹם חֲמַת הַצּוֹר תִּצּוּ רַעֲיֶךָ
לְשִׁבוֹר בְּדִין שְׁוֹה וְהֵךְ הָרַע
וּפְדוֹת בְּלִי שְׁוֹה כְּאַח הָרַע.

ק

אָמַש לְפָקִיד עַל לְאוֹם נִפְקֶדֶת
לְנִחוֹת פְּקִידֶיךָ כָּשֶׁר וּכְפַחַת
הַיּוֹם פְּקִידֶתְךָ לְצַר וּלְפַחַת
מִבֵּין רְפָאִים שׁוֹרְרִים נִפְקֶדֶת
וּלְבֵין רְפָאִים סוֹרְרִים נִפְקֶדֶת.

קא

אָמַש לְרוֹם עַד נוֹעְדוֹ אֵידֶיךָ
זֶד בּוֹ בְּבוֹז נֶעַד עַדִּי עֲדִית
הַיּוֹם בְּעֶדְךָ עַד שְׁאוֹל עֲדִית
בְּרוֹנְךָ בְּעֶדְךָ בְּיוֹם אֵידֶיךָ
יִשְׁאוּ בְּעֶדְךָ שְׁאוֹן הַדֶּיךָ.

קב

אָמַש בְּשִׁיבְתֶּךָ כְּעַת חֲרַפְךָ
נִפְשֶׁךָ חֲרוּפָה אֶל רְכוּשׁ חִפְרֶת
הַיּוֹם בְּשׁוֹרְךָ בְּשֶׁתְּךָ חִפְרֶת
קָרַב סְאוֹן וְקָרַב צָבָא חוֹרְפֶיךָ
וּבִקְצֵן לְקִיצְךָ בָּא צָבָא חֲרַפֶּיךָ.

קג

אָמַש אֲשֶׁר תַּחֲיָה וְהוֹרִישׁוּךָ
מִוֶּרֶשׁ מְתֵי מִשְׁפַּחְתֶּךָ נִכְסֶפֶת
הַיּוֹם בְּמוֹתֶךָ נִחְרַף נִכְסֶפֶת
כִּי גִרְשׁוֹךָ פֹּה וְהוֹרִישׁוּךָ
מִכָּל מְאֹדְךָ וְהוֹרִישׁוּךָ.

קד

אָמַש כְּכִילִי כָּל כְּלִית
תַּרְחִיק שְׁאוֹל מֵאַח בְּדַבְּרֵי חֶלֶק
הַיּוֹם שְׁאוֹל (אוֹי אַח) לָךְ בֵּית חֶלֶק
תִּבְעַר בְּלֵב אַח תֵּאָוֶה כְּלִית
וּבִקְצֵן וּבִגְבוּל תֵּאָוֶה כְּלִית.

קה

אָמַשׁ כְּמוֹ יוֹצֵר וְלֹא כַּיֵּצֵר
עוֹל הָאֱלֹהִים מִמֶּךָ נִעְרָתָ
הַיּוֹם עָלַי זֹאת כְּאֵרִי נִעְרָתָ
כִּי רַם לְבָבְךָ בַּעֲצַת הַיֵּצֵר
הוּא הוּא אֲשֶׁר בָּזָה לְנַפְשְׁךָ יֵצֵר.

קו

אָמַשׁ בְּנִבְלּוֹת פֶּה כְּזוֹר תְּפִיחַ
וּלְשׁוֹנְךָ דְּבָרָה זְנוּת דְּבָרָה
הַיּוֹם חֲמַת אֵל אוֹתְךָ דְּבָרָה
בַּפֶּחַ וּפְחִים נִפְשֶׁךָ תְּפִיחַ
פִּיךָ בְּרוֹב תּוֹגְתְךָ יִפִּיחַ.

קז

אָמַשׁ כְּסִילֵי רוֹם בְּאוֹרוֹת עָפוּ
הִלֵּל וָעֵשׂ עַל מַעֲשִׂים עֲשִׂיתָ
הַיּוֹם כָּעֵשׂ אֶת רוּחְךָ עֲשִׂיתָ
כִּי עֲנַנִי שִׁפְעָךָ כְּאוֹרוֹת עָפוּ
וַיְדִי צְמִיחָתְךָ כְּאוֹרוֹת עָפוּ.

קח

אָמַשׁ לְהַכְרִיאָךָ בְּהוֹן כְּרִיתָ
מִבְּחַר דְּבִיר חֲצִיר אֲשֶׁר בְּרֵאתָ
הַיּוֹם כְּמוֹ חֲצִיר וְצִיץ בְּרֵאתָ
אֶת עֲצָמְךָ בְּבוֹר אֲשֶׁר כְּרִיתָ
גּוֹשׁ וְרִמָּה מֵאֲכָל כְּרִיתָ.

קט

אָמַשׁ שְׁמֶךָ נִעְלָה וַיִּסְיָקוּךָ
פִּיךָ וַיִּדְרֶךְ אוֹהֲבִים יִשְׁקוּ
הַיּוֹם חֲלוּצִים שׁוֹנָאִים יִשְׁקוּ
יִלְהֵט בְּרַק חֲרָבָם וַיִּשְׁיָקוּךָ
מִי רוֹשׁ יִצִּיפוּךָ וַיִּשְׁיָקוּךָ.

קי

אָמַשׁ בְּכָל עֵת יִפְרָחוּ נֶאֱיֶיךָ
עַל כָּל בְּנֵי עוֹלָמְךָ דְּלוֹת
הַיּוֹם בְּתַחֲתִית הָעֲנִי דְלוֹת
תִּשְׁחַח לְתַחַת תֵּל וְגַל נֶאֱיֶיךָ
יִרְבוּ כְּנֻצִּים לוֹחֲמִים נֶאֱיֶיךָ.

קיא

אָמַשׁ שָׁלִיו רוּחַ בְּשׁוּכָה שְׁבֶתָּ
מִמוּצָאוֹת מְקָרֵי זְמַן נִגְאָלָתָּ
הַיּוֹם גָּעוּל נָפֶשׁ בְּבוּז נִגְאָלָתָּ
תִּבְכֶּה לְרוּב יָמִים אֲשֶׁר בָּם שְׁבֶתָּ
רַק מִזְכּוֹת מְלֵא עֲוֹנוֹת שְׁבֶתָּ.

קיב

אָמַשׁ תַּעֲבֹר שֵׁם אֱלֹהֵי כָל עֶבֶר
לְךָ יִדְרָשׁוּ בַּעֲבוּר עָבוּר אֲרָצְךָ
שׁוֹרֶךְ יַעֲבֹר גַּם פָּרִי עֲרֻשְׁךָ
הַיּוֹם אֲבִיר לִבָּב וּמַעֲלָה אֶבֶר
תִּפּוֹל לַיּוֹם עֲבֹרָה לְאֶבֶר אֶבֶר.

קיד

אָמַשׁ בְּחֻבְלֵי שְׂוֹא וְחוּט הַשְּׁעָר
כָּל הָעֲוֹנוֹת צוֹעְרִים שְׁעָרָתָּ
עַד שְׁעֻרָּה נִפְשֶׁךָ שְׁעָרָתָּ
הַיּוֹם שְׁעִירִים שׁוֹעְרֵי הַשְּׁעָר
הֵם הַצְּעִירִים יִסְעֻרוּךָ שְׁעָר.

קיד

אָמַשׁ חֲלוּץ צָבָא וְאַמִּיץ כֹּחַ
לְאַזּוֹר חֲלָצֶיךָ בַּעֲזוֹ נִחְלָצָתָּ
חֲלוּשׁ גְּבִיר וּבְתַעֲנוּג נִחְלָצָתָּ
הַיּוֹם חֲלוּץ כָּל טוֹב בְּמֶאֶסֶר קוֹחַ
חֲלוּשׁ וְגַם קָלוּשׁ כָּמוֹ הַפּוֹחַ.

קטו

אָמַש שְׂדֵי הָרְחִמִּים גְּמֵלָתָּ
כִּי לֹא לָרֶשׁ תִּלְוֶה לְאַהֲבַת חֶסֶד
אוֹתוֹ הִכִּי תִלְוֶה בְּהִנֹּת חֶסֶד
הַיּוֹם בְּעֵת הוֹבִישׁ פְּרִי גְּמֵלָתָּ
תִּלְקוּט (וְגַם תוֹבִישׁ) אֲשֶׁר גְּמֵלָתָּ.

קיו

אָמַש שְׁמַךְ הָרִים בְּהוֹד הַשְּׂפֵלָתָּ
וּכְצִיץ בְּרֹאשׁ הָרִים כְּצִיץ פּוֹרֵחַ
תְּשִׁישׁ בְּרֹאשׁ הָרִים כְּצִיץ פּוֹרֵחַ
הַיּוֹם כְּעֶרְעָרִים פְּרִי הַשְּׂפֵלָתָּ
כִּי מַעֲשֵׂה עָרִים עֲשֵׂה הַסְּפֵלָתָּ.

קיז

אָמַש כְּגֵאִים גַּם כְּרָמִים שְׂרָתָּ
לָךְ יִקְדּוּ אִישִׁים בְּךָ יִפְגְּעוּ
הַיּוֹם יִקְדּוּ אִשִּׁים בְּךָ יִפְגְּעוּ
אָמַש בְּתוֹךְ אָבֵל כְּרָמִים שְׂרָתָּ
הַיּוֹם חֲזוֹן אָבֵל חֲרָמִים שְׂרָתָּ.

קיח

אָמַש עֲשׂוֹת פִּימָה עָלֶי הַכֶּסֶל
וּבִשָּׁר וְרוֹזוֹן שְׁמֹנֶךָ עֲתִקְתָּ
הַיּוֹם בְּרוֹזוֹן כִּתְּךָ עֲתִקְתָּ
אָמַש תִּצְפֶּה כָּל בִּשְׁבָר כֶּסֶל
הַיּוֹם תִּצּוּפָה חוֹל בִּשְׁבָר כֶּסֶל.

קיט

אָמַש בְּחַל חוֹמַתְךָ נִסְכָּתָּ
רֹאשׁ עַל גְּדוּד חֵיל עֲמֹךָ יְדוּעַ
הַיּוֹם גְּדוּד חֵיל בְּחֻלֵּי יְדוּעַ
אָמַש חֲמַת יֵין לָךְ נִסְכָּתָּ
הַיּוֹם חֲמַת עֲכָשׁוּב לְסוֹת נִסְכָּתָּ.

קכ

אָמֶשׁ בְּדִין מוֹרָה וּכְעָצַת יְתָר
מוֹעִיל כְּמוֹרָה תַּחֲשׁוּב נִהְיָת
הַיּוֹם כִּבְּן מוֹרָה בְּאֵף נִהְיָת
אָמֶשׁ בְּעוֹז מוֹרָה בְּחֵץ עַל יְתָר
הַיּוֹם עָנִי מוֹרָה בְּלִי שׁוּם יְתָר.

קכא

אָמֶשׁ בְּפִתּוּי תַּעֲנוּג נִשְׁאָת
שָׁקֵט וּמִסְתּוּפָה בְּצֹל סְפִיךְ
הַיּוֹם מֶרֶת רַעַל מְלֵא סְפִיךְ
אָמֶשׁ עָלִי עַב חֲמֻדָּךְ נִשְׁאָת
הַיּוֹם בְּמִשְׁאָת לוֹהֲטָה נִשְׁאָת.

קכב

אָמֶשׁ דְּבַר שָׁקָר וְשׂוּא עָנִית
לְצוּר עָנִי עִם כְּדָג בְּחוּח
הַיּוֹם תְּהִי נִפְעָם בְּמוֹקְשֵׁי חוּח
אָמֶשׁ לְכָל דָּל בְּעָנִי עָנִית
הַיּוֹם בְּקוֹל אוֹנִי נְהִי עָנִית.

קכג

אָמֶשׁ בְּלַעַג לְהִגִּי בְּדִיךְ
סִתְרִי חֲלָקְלָקוֹת כְּשֶׁמֶן סָכוּ
הַיּוֹם לְסִכְךָ חֲלָקִי גוֹשׁ סָכוּ
אָמֶשׁ לְכָל צַד פָּרַחוּ בְּדִיךְ
הַיּוֹם לְבַדְךָ לְבוּשׁ בְּדִיךְ.

קכד

אָמֶשׁ תִּירָא לֵב אֲנָשִׁים אֶלָּף
כִּי כֵם בְּתַרְבִּית עַל עֲבוֹט נָשִׁית
הַיּוֹם כְּמִים עָבְרוּ נָשִׁית
אָמֶשׁ עָלִי חֵית אֲבִירִים אֶלָּף
הַיּוֹם כְּמוֹ חִיָּה בְּעִיר וְאֶלָּף.

קכה

אָמַשׁ לְגַלְגַּל גּוֹלְלוּ גְלִיךְ
הַיּוֹם כְּגַלְגַּל בְּנִדּוּד גְּלִיתְ
אָמַשׁ כְּלִיל גּוֹלַת יְקָר גְּלִיתְ
הַרְבֵּה מְשׁוּשׁ גִּילְךָ גָּלַל גְּלִיךְ
הַיּוֹם לְבָן גִּילְךָ גָּלַל גְּלִיךְ.

קכו

אָמַשׁ כְּסִיל כִּימָה וְאוֹר הַחֶרֶס
אוֹרָם לְחֶשֶׁכֶךָ מִהָרוּ נִהְרוּ
הַיּוֹם לְחֶשֶׁכֶךָ מִהָרוּ נִהְרוּ
הַיּוֹם תְּהִי דוֹמָם כְּאֵלֶם חֶרֶשׁ
הַיּוֹם תְּהִי נִחְשָׁב לְנִכְלִי חֶרֶשׁ.

קכז

אָמַשׁ עֲצַת מוֹסֵר אֶמֶת פּוֹרֵעַ
מִכָּל נְתִיב צֶדֶק בְּסֶרֶה סֶרֶת
הַיּוֹם בְּסֶרֶחֻן מַעֲשֶׂיךָ סֶרֶת
הַיּוֹם עֲלוּמְךָ הַזְבוּל פּוֹרֵעַ
הַיּוֹם שְׁטֵר חוֹכֶכָךָ תְּהִי פּוֹרֵעַ.

קכח

אָמַשׁ יְסוּדוֹת בֵּיתְךָ יוֹצֵקוּ
לָהֶם בְּצוּר עֲצוּם בְּשִׁמִּיר נֶצַח
הַיּוֹם תְּהִי עֲצוּם בְּשִׁמִּיר נֶצַח
הַיּוֹם עֲצֻמְיְךָ בְּצוּק יוֹצֵקוּ
הַיּוֹם לַעֲפֹר דֶּק וְגוֹשׁ יוֹצֵקוּ.

קכט

פֹּה תַחֲזֶה עֲמָל בְּשִׁיג וְשִׁיחַ
פֹּה לְךָ מִנַּת גּוֹרְלְךָ חִלְשֶׁת
תְּרוּץ וְלֹא תְרוּץ אֲבֵל חִלְשֶׁת
לֹא שְׁאֲנָן רַק שְׁאֲנָן מֵר שִׁיחַ
נִצּוֹר וְלֹא נִצּוֹר כְּגִנַּת שִׁיחַ.

קל

פֹּה אִישׁ וְאִישׁ חֲטָאָךְ יִגַּל גַּם יַעַר
פֹּה אֵין מְלִיצִים בְּעֶדְךָ יִלְיִצוּ
עַל שְׁבָרְךָ יִתְלוּצְצוּ יִלְיִצוּ
אִישׁ אִישׁ כְּדוֹב יַעַר חֲמַתּוֹ יַעַר
שְׁפָךְ מְרוֹרְתּוֹ מְקוֹם צוֹף יַעַר.

קלא

פֹּה פֹּה לְכָל עוֹנֵשׁ רְשָׁעִים זֹרוּ
כִּי כַת פְּתָאִים טַעֲמוֹ לְחֲמוּ
בְּמִיִּסְרֵיהֶם רָהֲבוּ לְחֲמוּ
עַל כֵּן בְּכָל מַחְלָה וּמְזוֹר זֹרוּ
לֹא נִרְפָּאוּ לֹא חוֹבְשׁוּ לֹא זֹרוּ.

קלב

כְּמָה בְּיֵין הַשְׁחָרוֹת נִשְׁכְּרוּ
וְאֲשֶׁר בְּשִׁכְלָם בּוֹעֲרִים מְשֻׁלוּ
הָאוֹמְרִים תִּפְתָּה מְשׁוֹל מְשֻׁלוּ
שׁוֹר כִּי שְׁכָרָם פֹּה בְּדִין נִשְׁכְּרוּ
פֹּה שְׁעָרֵי הֶרְחָמִים נִסְכְּרוּ.

קלג

אֲשֶׁר אוֹכְלָה אֵשׁ פֹּה יְקוֹד קוֹרַח
בוֹ הִנִּפְשׁוֹת זוֹרְבוּ נִצְמָתוֹ
בוֹ הִעֲצָמִים יִכְעֲרוּ יִצְתּוּ
לֹא נֶעְצַר אֱלֹיו בְּדִיל רוֹתַח
אוֹ גַּם בְּרוֹקַח מַעֲשֵׂה רוֹקַח.

קלד

שְׁבָעָה מְדוֹרִים לְמַדּוֹרוֹת אֵלָה
מְרָאָה דְּמוֹתָם לֵב אֲנוֹשׁ יִבְהִילוּ
רְבוּ מְחִילוֹתָם אֲשֶׁר יָכִילוּ
כָּל מַחֲשָׁבָה מִסְפָּרָם תֵּלָא
תְּשׁוּם וְתִשְׁתּוּמָם וְתִפְלִיא פִּלְא.

קלה

ראשון לכולם בור ורק אין מים
צמוק מאד מבור ושחת סוהר
בו משפני דומה ואין שם זוהר
שמה נחשים זוחלי רגלים
הנושכים החורקים שנים.

קלו

בו המפתים לאנוש בארץ
חשים כסרסורים בעסקי רשע
מראים לאדם נועמי הפשע
אכן ביום רעה ועת הקרץ
הם פוקדים עליו גזר החרץ.

קלז

צורר ישורר פה קצר אפים
חמוץ ואדום הוא כמו הנרד
נפקד לפוקד דין ברשעי מרד
המפללים לפני אדון שמים
רק בהבל פיהם ובשפתים.

קלח

שמה לשמה שוממו נגרשו
כיום בלי השקט ובלתי שופי
המנבלים פיהם בדברי דופי
אף מדברי דתם אשר נקדשו
הנה בנבלות נטמאו נפגשו.

קלט

שורק מקטרג שם כהולם פעם
קולו בקטרוגו כקול הרעש
על הדברים נזרקו בפעש
ירצה למנחה לו וקרבן טעם
בם יחירה האף ויזעים זעם.

קמ

פֹּה יִזְעֲקוּ יִכְפוּ בְּקוֹל הָרַע
מוֹרִים אֲשֶׁר תּוֹרָה בְּחוֹל הַפְּסִיקוּ
אוּ מִן חֲכָמִים הוּד יָקָר הִרְחִיקוּ
גַּם עוֹזְבֵי צִבּוּר וּבּוֹזֵי רֹעַ
וּמִקְלָלֵי חֶרֶשׁ וְלֹא שׁוֹמְעַ.

קמא

שָׁם יָד מַעֲרִית הִילָלָה רָמָה
אֶשֶׁת זְנוּנִים הִיא בְּרִית מַפְרָת
פִּיהָ פְּצִירַת פִּים וּבוֹר חוֹפְרָת
בֵּין מַצְעָדֵי גֶבֶר בָּאָר זֶה שְׁמָה
אִם לֹא יִכְסְנוּ וְנִפְל שְׁמָה.

קמב

שָׁם הַמְדוּרָה הַשְּׁנִיָּה שְׁחַת
הַשְּׁחַת לְנֶפֶשׁ בָּהּ זֶרֶם נֶפֶץ
אֶל יוֹשְׁבֶיהָ רַק לְהַשְׁחִית חֶפֶץ
לְאַחוֹז בְּנֶפֶשׁ מִזְבוּל נִדְחַת
לְשִׁלוֹשׁ צְדָדִים יִפְתָּחוּ פּוֹתַחַת.

קמג

אֶשֶׁה יְרוּקָה הִיא וְלִהְבֵּי כַחַשׁ
טַפַּת מְרוּרַת לַעֲנָה נוֹכְעַת
חֶצֶץ וּמֵר מִנֹּת וְכוֹס קִבְעַת
שָׁם שְׁמָמוֹת בִּלְעָם וְאִישֵׁי לַחַשׁ
וּמִכְשָׁפִים סָפִים וְקוֹסְמֵי נַחֲשׁ.

קמד

שָׁם שָׁר אֲשֶׁר לֹא שָׁר לְשֵׁם שְׁמִים
וְאֲשֶׁר בְּכֶשֶׁל הַעֲמִית שְׁמַח
אוּ בֵּית כְּנֶסֶת מִהֲלוֹךְ זִוְגַח
שָׁם יֶאֱרִיךְ לֹא יוֹם וְלֹא יוֹמִים
אוֹכֵל אַרוּחַת רֶשׁ מְלֵא חֶפְנִים.

קמה

שם ישפתו הסיר ואש יציתו
לגיד כמו בשר בתוך קלחת
תוך זיהמת זרע סחי רותחת
אותם אשר דרכם לריק ישחיתו
כי את בניהם ירצחו ימיתו.

קמו

שם ישפטו את כל בני המרי
הבועלים עונה אשר נאסרה
איש תאותו לענבים סרה
אלה יגדוהו בטומאת קרי
לא לעשות ענף ולשאת פרי.

קמז

שם יספדו ידים אשר הרימו
ידם להכות איש ולא הכוהו
או כי יכובדו בעת בזוהו
או כי פני חבר בדין יכלימו
ובמות חכמים תהלה ישימו.

קמח

טומאת מדורה זו כחלאת גרף
ריח משוקץ בה כמת יסריח
כל המשוקע בה במר יצריח
כי שם לרע בו תחזיק לא תרף
יד הכפירים שואגים לטנף.

קמט

מדור שלישי הוא מקום השכר
דומה שמו בו פושעים יתמו
שמה כאבן ידמו ידמו
פתחי שערים בו אלי כל עבר
לצוד ולשור מצעדי הגבר.

קן

מִשֵּׁם יִקְבֹּל הַמַּחְבֵּל כֹּחַ
פִּתְקֵי גְזֵרוֹת בְּזָבוּל נִגְזְרוּ
בּוֹ שׁוֹטְרֵי שַׁחַת וּבוֹדֵי חוֹבְרוֹ
לְצוֹד בְּתֶרֶם יִשְׁטְחוּ שְׁטוֹחַ
נַפְשׁוֹת בְּנֵי עוֹלָה חֲסֵרֵי מוֹחַ.

קנא

שֵׁם אֶף וְחִימָה כְּחָרִי יְדִינוּ
לְלִץ עָלֵי תוֹרָה וּבוֹזֵי חֶרֶם
רוּחַ מְסַכְסֵךְ שֵׁם בְּשִׁטָּף זָרֵם
יַעֲיֵק מְאֹד לַמוֹסְרִים יִלְשִׁינוּ
וּלְבַעֲלֵי לָשׁוֹן בְּרַע יִשְׁטִינוּ.

קנב

שֵׁם נוֹגְשֵׁי חֶרוֹן לְגָסִי רוּחַ
שְׂבַחֲלָכָה לְבָבָם יִגִּיסוּ
שְׁמָה כְּצַפְעוֹן יִנָּשְׁכוּ יִסְרִיחוּ
אֶת לוֹקְחֵי נֶשֶׁךְ וְשֵׁם יְנוּחַ
מִפְסִיק תְּפִלָּתוֹ בְּדַבְּרֵי רוּחַ.

קנג

שְׁמָה אֲשֶׁר בִּדְתַּת כָּאִישׁ מִרְשִׁיעַ
פְּגָמִים יִגְלֶה לֹא כְהִלְכוֹת אוֹמֵן
שֵׁם בּוֹ עֲנוֹת אָמֵן יְהִי כְדוֹמֵן
אוֹ יַחֲזֶה עֲרֹנָה וְלֹא יוֹדִיעַ
אוֹ כִּי לִכְף חוֹבָה עֲמִית יִכְרִיעַ.

קנד

שֵׁם יַעֲמוֹד רוּחַ בְּאֵף גּוֹדֵעַ
יִגְרַס יָמֵי בַּחוּר בְּעֵת יַעֲמִיחַ
כִּי יַחֲרֹף חֲרָפוֹ וְלֹא יִפְרִיחַ
יַעַן בְּקִטְנוֹ הוּא כְּמִשְׁתַּגֵּעַ
יְמוֹת וְהוּא זָכָאֵי וְלֹא פּוֹשֵׁעַ.

קנה

שם הממונה על חלי דלקת
סימור וקדחת והשחפת
שם יד לאספיה אשר קוטפת
לעוללים תדמה כמו מינקת
הם יחשבוה אם והיא חונקת.

קנו

פה הנשמה מלאה עצבת
רבת אנה ונהנה נחה
כי רק בנככי המבוכה שחה
לשרב שרפים זורכי צרבת
מזה ומזה אל מקום השבת.

קנז

פחת רביעית בה יקושי רפש
כי הוא כטיט גון ובזך וחומר
עבטיט סחי בציה כנדר וחומר
שם בעלי חובה עלי הנפש
עת מעשיה נחפשו בחפש.

קנח

שם נהפך ענג והיה נגע
צץ מנהו אחר שמו צרעת
השמו לוכם נבוכי דעת
כי שם עליכם צוררים כל נגע
להפוך לבבכם אל קרי ולפגע.

קנט

שלחן אשר יחסר ביום מנוח
עליו לשונם לארור חורצת
אלת קללה מה מאד נמרצת
יוכרח למלאך טוב אשר ישוח
גם לענות אמן ויחסר פח.

קס

שם אורכי יום עורכי מרוח
רק לעקור לזרות עדי העקר
נשבע ומתקלל באלת שקר
ככה יהי ככה יהי צורח
נחש עקלתון בלב שמח.

קסא

שם הר עשירים יעלה עד שחק
תחת ענות עזות אשר הרהיבו
או עובדי משכון ולא השיבו
או לא מקימים כל בעת הדחק
שם הם כמו מר מדלי וכשחק.

קסב

שם סוחטים דם שוחדים השחיתו
לשיך בממונם קוץ נחדק
ומסכסכים אורח נתיב הצדק
שם שופטי עולה בדין יצמיתו
עד יגזרו נפשם ועד יכריתו.

קסג

שמה מפתים לזנות יסיתו
לב בוערים פדג בתוך השקר
מתנפרים ושמים אלילי נכר
כי כן כשית זונה דמות ישיתו
עד כי לבב איש ביקוד יציתו.

קסד

שמה לטוב נרע ידינון טעם
ימלטו טובים לטוב נכוננו
ואשר ברשעת פעלם גדונו
לא יוכלו לנוס ולצעוד פעם
כי עוד מעט מזער וחל הזעם.

קסה

דִּירָה חֲמִישִׁית לָהּ שְׁאוּל יִקְרְאוּ
בָּהּ זַעֲקַת שֹׁכֵר וְאַנְחַת אָכֵל
מִשְׁעוּל חֲרָמִים לְאַחֲזוֹת חֶבֶל
מִשֵּׁם מְעִירֵי כָּל מְדִנִּים בָּאוּ
עַל צָר אֲשֶׁר אֵיבָה שְׁמוֹ יִצְבְּאוּ.

קסו

פֶּה מִחֲנוֹת שׁוֹדֵד אֲשֶׁר יִכְצָעוּ
הַלֹּהֲטִים עִם לִהְטֵי הַחֶרֶב
חֲסָרוֹן וְרָעַב שֶׁל מְהוּמָה תָּרֵב
אִם מִחֲנָה כֶּפֶן וְשׁוֹד נִפְגְּעוּ
אֲזִי יֵאָכְלוּ אִישִׁים וְלֹא יִשָּׁבְעוּ.

קסז

לֹא יִחְסְרוּ כָּל טוֹב וְלֹא יִדָּאֲבוּ
עִם אֵל אֲזִי בְשֹׁכֵר גְּמִילוֹת חֶסֶד
אֲךָ יִהְיֶה לָהֶם לְשִׁמְצַת חֶסֶד
אִם אֲזִי לְאוֹמִים רַחֲמִים יֵאָהֲבוּ
כִּי יִרְהֻבוּ הַמָּה וְהֵם יִרְעָבוּ.

קסח

עַתָּה נִפְלָה יִרְךָ וְצִבְתָּה קָרֵב
סוּטָה כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר בְּסֹפֶר
מִזֶּה יַעֲזֹר צָר מְקוֹרָא אֶפֶר
גַּם פֶּה מְעוֹרְכִים זֶאֱבִי עָרֵב
הָאוֹרְכִים בִּיּוֹם וְגַם בְּעָרֵב.

קסט

כָּל הַנִּשְׁמָה שֶׁם בְּחֵיל תְּנוּחַ
כִּי אֲחֵרֵי רִדְתָּה שְׁאוּל לֹא תַעֲלֶה
הִנֵּה שְׁנוּאָה מֵאֱלֹהֵי מַעַל
הִיא כְּכֹלִי אוֹבֵד וּמֵת שְׁכוּחַ
אֲשֶׁה עֲזוּבָההּ וְעֲצוּבַת רוּחַ.

קע

הַמְהֵמוֹר שְׁשִׁי מְקוֹם הַדָּבָר
בוֹ כּוֹס שְׁלוֹשׁ טַפּוֹת אֲשֶׁר לַמָּוֶת
חֲבוּר עֲצָבִים הוּא שְׁמוֹ צִלְמוֹת
בוֹ עוֹמְדוֹת אֲרָבַע חֲבוּרוֹת שֶׁבָר
הֵן הַקְרוֹאוֹת מִדִּינֵי בֵּית חֶבֶר.

קעא

יִתְקוּמְמוּ מִשֵּׁם וַיִּתְעוֹרְרוּ
כַּחוֹת רַמִּיּוֹת הַמַּפְתִּים פֶּתִי
עַל תַּעֲנוּגוֹת מֵאֵכֶל וְשִׁתִּי
לֹאִישׁ כְּרָעִים אוֹהֲבִים חוֹבְרוּ
אִף הֵן נְשִׁיקוֹת שׁוֹנְאִים נֶעְתְּרוּ.

קעב

בֶּן יֵשׁ אַחֲרִים שֵׁם אֲשֶׁר יִתּוּרוֹ
אֲחֵר חֲסֵרִי לֵב בְּחוּרֵי דוֹפִי
הַמְסִלְסָלִים עֲצָמָם בְּמִינֵי יוֹפִי
נִפְתִּים בְּצֶלֶם אוֹ דְמוּת יִשׁוּרוֹ
לִכֵּן לְצִלְמוֹן יוֹשְׁלָכוֹ יִסּוּרוֹ.

קעג

מִשֵּׁם הִכִּי לֵב אֶל גְּבוּהַ עֵינַיִם
רָעָה תְּבוֹאָהוּ בְּלִי יְנוּחַ
הוּוֹת נִזְיָקִין אוֹ כְּפִיִּית רוּחַ
יִדְפֵּא בָּלֵב נֶמֶס וּפִיק בְּרִפְּיָם
רַעַד וְחִלְחֵלָה בְּכָל מַתְנֵיָם.

קעד

מְדוּר שְׁבִיעִי הוּא בְּתַחֲתִית אֶרֶץ
אוֹי לֹאֲשֶׁר שֵׁם יוֹשְׁפֵלוֹ יוֹרְדוֹ
כִּי לַעֲדֵי עַד נִכְרְתוּ אֲבָדוֹ
שֵׁם יִזְחֵלוֹ שֵׁם יִרְמָשׁוּ כְּשֶׁרֶץ
שֵׁם אַחֲרִית חֲרוֹן וְתַכְלִית חֲרָץ.

קעה

יִדְמוּ אֵלַי בְּשׁוֹר בְּתוֹךְ קִלְחַת
שָׁם בּוֹעֲלֵי נִדָּה וְאַשֶׁת רֹעַ
גַּם פּוֹשְׁעִים הַמְלֻמְדִים הָרַע
שָׁם שָׁם עָלַי נִפְשָׁם הָכִי קוֹלְחַת
זְרַמַּת זְחִילַת זוֹהֶמָא רוֹתְחַת.

קעו

שׁוּלֵי קְדָרָה הוּא וְשָׁם נִשְׁפָּכָה
טוֹמְאָת וְחִלָּאת כָּל מְדוּרֵי מַעֲלָה
שָׁמָּה בְּטִינוּף נִסְרָחָה נִגְעָלָה
נֶפֶשׁ אֲשֶׁר עוֹרָף לְצוּר הַפָּכָה
נִדָּה בְּרַעְתָּה וְלֹא שָׁכָכָה.

קעז

אֲךָ יֵשׁ אֲשֶׁר שָׁמָּה מַעַט יִרְנָחוּ
עַתָּה שְׁקַעָה הָאֵשׁ בְּשִׁבְתָּ קִדְשׁ
אוֹ כָּל יָמֵי מוֹעֵד וְרֹאשֵׁי חוֹדֶשׁ
אֲךָ רַק רְשָׁעִים חֲלָלוּם לֹא נָחוּ
כִּי שָׁם לְעוֹלָם נִשְׁכָּחוּ נִזְנָחוּ.

קעח

אֶל מִשְׁכָּנוֹת עוֹל וּבּוֹגֵד בָּגָד
הֵיכָלֵי תְּמוּרוֹת הֵם וְכֵן נִקְרְאוּ
יַעַן לְנִגְדָם בְּזָבוּל נִבְרְאוּ
שִׁבְעָה דְּבִירֵי מַעַדְנֵי מָגֵד
שָׁם הִתְמַיַּמִּים יַחְנוּ מִנְּגֵד.

קעט

שָׁמָּה לְרֹאשָׁם יַעֲטִירוּ כְּתָר
כְּתָר בְּמוֹסַף הוֹד וְשֹׁפָר זוֹהָר
אוֹר נִעְלָם צָפוֹן בְּגִנְזֵי טוֹהָר
שָׁם יֵד אֱלֹהִים כּוֹנֵנָה עַל יָתָר
מַעֲשֵׂה יְדֵי אָדָם וְשָׁם בִּסְתָר.

קפ

יוֹנֵף עָלַי נִפְשָׁם גְּבוּרוֹת גֶּשֶׁם
מִטְלָלִי אֲזוֹת אֲשֶׁר יִזְרִיחוּ
רֵיחוֹת לְמִרְחָק יַעֲלוּ יִרְיחוּ
בְּדֶרֶךְ חֲמֵשׁ מֵאוֹת וְקִנְמָן בְּשֵׁם
כִּי לֹא עָלִיָּהֶם יִהְיֶה הַגֶּשֶׁם.

קפא

תִּרְבֵּה גְדוּלָתָם לְהַפְלִיא פֶּלֶא
יִתְרוֹמְמוּ עַל כָּל כְּרוּבֵי עֶרֶץ
עַל כִּי אֲשֶׁר הִתְמַעֲטוּ בָּאָרֶץ
הִנֵּה בְּעֵזְבְּכֶם מֵאֶסֶר הַכָּלָא
הַגְּדִיל אֲדֹנִי לַעֲשׂוֹת עִם אֱלֹהֵי.

קפב

מָה שֶׁאֲנִנוּ שָׁם וְהִתְעַדְנוּ
כִּי זִיו כְּבוֹד כֶּסֶם יוֹצֵרָם יִצְיָצוּ
יוֹם יוֹם דְּשֻׁנִּים יִשְׁמְחוּ יִצְיָצוּ
יֵאמְרוּ רָאָה מָה הוֹעֵלָה קִימְנוּ
הַגְּדִיל יְיָ לַעֲשׂוֹת עִמָּנוּ.

קפג

נִפְשׁוֹת עֲנוּשֵׁי בּוֹר בְּעֵת תִּצְפְּנָה
מִתּוֹךְ מְאוּרֶת חוּר תִּרְכְּבֵי אוֹפֵל
שְׁלֹנֹת יִשְׁרָיִם עוֹמְדִים בְּעוֹפֵל
בּוֹכּוֹת בְּמֵר שֵׁיחַ וְקוֹל תִּשְׁאֲנָה
כִּי בְּעוֹנָם הוֹשְׁפִלוּ עַד הִנֵּה.

קפד

דִּין אֶמֶת אֵתָהּ וְיָפָה דִּנָּתָה
(יֵאמְרוּ וּמִשְׁפָּט בּוֹרְאֵם יִצְדִּיקוּ)
כִּי לֹאֲשֶׁר רִוּחָם בָּךְ הִדְבִּיקוּ
אוֹשֶׁר לַעֲוֹשֶׁר הַגְּמוּל כּוֹנֵנָתָה
רַב טוֹבֶכָךְ הַצּוֹר אֲשֶׁר צִפְנָתָה.

קפה

אֶכֶן אֲשֶׁר הִתְנַחֲקוּ מִמֶּנִּי
וַיֵּלְכוּ רַק אַחֲרֵי הָרָשָׁע
דְּיוֹנִים וְקוֹדְרִים שָׁגְבוּ מִיָּשָׁע
תִּפְקֹד עָלַי רוּחַם חֲרוֹן זַעֲמָךְ
וּבְרוּב גְּאוּנֶךָ תִּהְרֹס קִמִּיךְ.

לתת שבח והודאה לאל ברוך

תם ונשלם

ספר תפתה ערוך

